



## Klagenemnda for offentlige anskaffelser

---

**Saken gjelder:** Kvalifikasjonskrav

*Innklagede gjennomførte en åpen tilbudskonkurranse for inngåelse av rammeavtale med én leverandør om bedriftshelsetjeneste for Haugaland Brann og Redning IKS. Klagenemnda kom til at innklagede hadde brutt forskriften § 9-5 første ledd bokstav a) ved ikke å avvise valgte leverandør som følge av manglende oppfyllelse av kvalifikasjonskravet om lærlingordning.*

### **Klagenemndas avgjørelse 28. mai 2019 i sak 2019/250**

**Klager:** Medco Bedriftshelsetjeneste AS

**Innklaget:** Haugaland Brann og Redning IKS

**Klagenemndas**

**medlemmer:** Bjørn Berg, Marianne Dragsten og Halvard Haukeland Fredriksen

**Bakgrunn:**

- (1) Haugaland Brann og Redning IKS (heretter innklagede) kunngjorde 1. februar 2019 en åpen tilbudskonkurranse for inngåelse av rammeavtale med én leverandør for levering av bedriftshelsetjeneste. Rammeavtalens varighet ble satt til to år, med opsjon om forlengelse i 1 + 1 år.
- (2) Anskaffelsens verdi ble i kunngjøringen punkt II.1.5 estimert til kroner 1 400 000. Tilbudsfrist ble angitt til 1. mars 2019.
- (3) Etter konkurransegrunnlaget punkt 4 var det ni kvalifikasjonskrav som måtte være oppfylt for å kunne delta i konkurransen. I kulepunkt åtte fremgikk det at:  
*«Det er krav om at tilbyder har lærlingeordning»*
- (4) Tilbudene skulle vurderes ut fra tildelingskriteriene «pris» 50 prosent og «kvalitet, responstid og fleksibilitet» 50 prosent.
- (5) Innklagede mottok tre tilbud innen fristen, herunder fra Medco Bedriftshelsetjeneste AS (klager) og AktiMed Norge AS (valgte leverandør).
- (6) Klager er av Rogaland fylkeskommune godkjent som medlemsbedrift i kontor- og administrasjonsfaget hos Opplæringskontoret for Oljerelaterte Fag.
- (7) I valgte leverandørs tilbud var det angitt følgende om lærlingordning:

*«Pr tiden har AktiMed Norge ingen relevant arbeidskraft/fagarbeidere som omfattes av lærlingordningen.»*

**Postadresse**  
Postboks 511  
Sentrum  
5805 Bergen

**Besøksadresse**  
Zander Kaaes gate 7  
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: [post@knse.no](mailto:post@knse.no)  
[www.klagenemndssekretariatet.no](http://www.klagenemndssekretariatet.no)

*AktiMed Norge AS har tidligere hatt lærlinger i helsearbeiderfag/helsesekretær utdanningen.*

*Vi vurderer fortløpende lærlingordningen som en mulighet ved alle våre kontorer, og bekrefter at vi vil kunne oppfylle kravet om lærlingordning som et kontraktskrav og ved oppstart av kontrakt med Suldal Kommune hvis det blir vurdert som aktuelt.*

*Vi tillater oss likevel å understreke, mtp kravet om lærlingordning i anbudet, det faktum at kontraktens hovedelement ikke omfatter arbeider der det er relevant å benytte arbeidskraft med fag- eller svennebrev. Vi håper dere også vurderer det slik.»*

- (8) Etter det som er opplyst for klagenemnda, er valgte leverandør ikke en godkjent lærebedrift.
- (9) Klagen ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser ved brev datert den 27. mars 2019.
- (10) Innklagede har opplyst at kontraktsinngåelse vil avvendes til klagenemnda har behandlet saken.
- (11) Nemndsmøte i saken ble avholdt 27. mai 2019.

**Anførsler:**

***Klager har i det vesentlige anført:***

- (12) Innklagede har brutt forskriften § 9-5 første ledd bokstav a) ved ikke å avvise valgte leverandør fra konkurransen. Valgte leverandør oppfyller ikke kvalifikasjonskravet om lærlingordning.

***Innklagede har i det vesentlige anført:***

- (13) Innklagede har ikke brutt regelverket for offentlige anskaffelser. Det var ikke et krav at lærlingordningen var offentlig godkjent på tilbudstidspunktet, det var tilstrekkelig at leverandøren hadde et opplegg der de kunne ta inn lærlinger ved behov.

**Klagenemndas vurdering:**

- (14) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder en åpen tilbudskonkurranse for inngåelse av rammeavtale med én leverandør for levering av bedriftshelsetjeneste til Haugaland Brann og Redning IKS. Anskaffelsens verdi ble i kunngjøringen punkt II.1.5 estimert til kroner 1 400 000. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser 17. juni 2016 nr. 73 følger anskaffelsen etter det opplyste forskrift om offentlige anskaffelser 12. august 2016 nr. 974 del I og II, jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3.
- (15) Klager anfører at valgte leverandør skulle vært avvist fra konkurransen da de ikke oppfylte kvalifikasjonskravet om lærlingordning.
- (16) Det fremgår av forskriften § 9-5 første ledd bokstav a) at «oppdragsgiveren skal avvise en leverandør som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene».

- (17) Ved avgjørelsen av hvordan kvalifikasjonskravet skal forstås, må det anlegges en objektiv fortolkning. Utgangspunktet for fortolkningen er hvordan den rimelig velinformerte og normalt påpasselige tilbyder vil forstå kravet.
- (18) I konkurransegrunnlaget punkt 4 fremgikk det at:
- «Det er krav om at tilbyder har lærlingeordning»*
- (19) Innklagede fremhever at deres intensjon med kravet var at leverandøren måtte ha et opplegg der de kunne ta inn lærlinger ved behov. Det fremholdes at det ikke var et krav at lærlingordningen var offentlig godkjent på tilbudstidspunktet, det var tilstrekkelig at leverandøren kunne oppfylle kravet som et kontraktskrav.
- (20) Klagenemnda er av den oppfatning at kvalifikasjonskravet må forstås slik at det var påkrevd at tilbyderne måtte ha en offentlig godkjent lærlingordning, i samsvar med opplæringslova § 4-3, for å kunne delta i konkurransen. Kravet er stilt som et kvalifikasjonskrav og ikke som et kontraktskrav.
- (21) Innklagede viser også til at det ikke er særlig behov for lærlinger innen HMS-bransjen for denne anskaffelsen, og at den eneste aktuelle ordningen er innenfor kontor- og administrasjonsfaget.
- (22) Innklagede står som utgangspunkt fritt til å velge hvilke og hvor strenge kvalifikasjonskrav som skal stilles til leverandørene, jf. klagenemndas avgjørelse i sak 2013/80. Oppdragsgiver vil likevel være forpliktet til å følge egne fastsatte krav, jf. EUDomstolens avgjørelse i T-40/01 premiss (76). Selv om behovet for lærlinger innen HMS-bransjen er begrenset, vil innklagede likevel være bundet av sine formuleringer i konkurransegrunnlaget.
- (23) Klagenemnda tilføyer at det, slik saken er opplyst for nemnda, ikke er grunnlag for å vurdere om kvalifikasjonskravet om lærlingeordning er i strid med forskriften § 8-7 (2).
- (24) Innklagede har etter dette brutt forskriften § 9-5 første ledd bokstav a) ved ikke å avvise valgte leverandør fra konkurransen.
- (25) Nemnda bemerker avslutningsvis at innklagede har fremholdt at også klager må avvises fra konkurransen. Ifølge innklagede er Medco Bedriftshelsetjeneste AS avdeling Psh og avdeling Ryfylke, som i hovedsak skulle gjennomføre tjenesten, datterselskaper som ikke er godkjente lærlingbedrifter. Dette er en problemstilling som ligger utenfor rammene av klagesaken, jf. klagenemndsforordningen § 6. Klagenemnda bemerker likevel at spørsmålet først er aktuelt dersom de to avdelingene er selvstendige datterselskaper, og ikke bare avdelingskontorer.
- (26) Bruddet på regelverket som klagenemnda har konstatert er av en slik karakter at det kan ha påvirket utfallet av konkurransen. Bruddet gir derfor grunnlag for tilbakebetaling av klagegebyret, jf. klagenemndsforordningen § 13.

***Konklusjon:***

Haugaland Brann og Redning IKS har brutt regelverket for offentlige anskaffelser ved ikke å avvise valgte leverandør fra konkurransen.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Bjørn Berg

*Dokumentet er godkjent elektronisk*